

Redaktionelt forord

Ved et første øjekast ud over det globale landskab af offentlige forvaltninger kunne man forledes til at konkludere, at de samme typer problemer og udfordringer besvares af nogenlunde den samme type af institutionelle reformer. Over de sidste to årtier har det især været reformer, der på den ene eller anden måde kan forbindes med begrebet New Public Management, der har været i fokus. Det vil sige reformer, der i varierende udstrækning introducerer blandt andet økonomiske incitament, konkurrence og kontrakter i den offentlige forvaltning. På trods af denne næsten synkrone reformrytme på globalt plan, kan der identificeres meget store lokale og sektorspecifikke variationer i den måde, hvorpå man forstår, italesætter, implementerer og efterlever disse reformer. Hertil kommer, at den offentlige sektor i det hele taget er meget dynamisk og i pendulfart bevæger sig fra den ene reformmode til den næste. I dette temanummer af *Økonomi & Politik* har vi derfor valgt at fokusere på de helt aktuelle »tendenser i den offentlige forvaltning«. Omdrejningspunktet for samtlige bidrag er at identificere en række væsentlige udviklingstræk, som måske vil gøre sig gældende i de kommende år. Ved at tage temperaturen på nogle af de væsentligste udviklingstendenser i den offentlige forvaltning, kan vi også få en fornemmelse af, hvorhen den offentlige sektor i det hele taget bevæger sig.

De fire første artikler giver hver deres bud på, hvilken rolle New Public Management kommer til at spille i den offentlige forvaltning. *Tom Christensen* peger i sit bidrag på, at New Public Management er ved at have udlevet sin storhedstid. En ny reformbølge, der kan kaldes Post-New Public Management, er begyndt at se dagens lys. I modsætning til tidligere er det ikke længere opsplitting, decentralisering og affolitisering, der er de centrale reformprincipper, men derimod koordination, kulturel mangfoldighed og proaktiv politisk styring. *Jørgen Grønnegård Christensen* stiller sig tvivlende over for, om begrebet New Public Management overhovedet er egnet til at karakterisere de sektorspecifikke, gradvise ændringer, der har fundet sted over årene. Det gør det ikke bedre, at dette uklare managementbegreb med rette eller urette forbindes med ny-liberalisme. *Eva Sørensen* og *Jacob Torfing* peger på, at innovation i den offentlige forvaltning i stigende udstrækning finder sted gennem samarbejde og inddragelse på kryds og tværs. Denne tendens udfordrer New Public Managements fokus på konkurrence og resultatorientering. Der er som følge heraf behov for en opdatering mod »NPM 2.0«, der i højere grad forankrer innovationsfremme i tværgående samarbejdsarenaer, og renoncerer på de mange krav om standardisering, dokumentation og resultatmåling. *Torben Beck Jørgensen* og *Lotte Bøgh Andersen* argumenterer for, at New

Public Management har bidraget til, at offentligt ansatte ikke længere betragtes som altruister udstyret med en særlig »statsloyalitet«. Ifølge NPM kan de ses som egoister, der skal styres ved at spille på deres egennytte. Derfor resultatløse og kontrakter. De argumenterer imidlertid for, at et mere komplet billede af de offentlige ansattes motiver må indeholde en balance mellem egennytte, pligt og altruisme. Til det formål er »Public Service Motivation« (PSM) litteraturen og »Public Value« (PV) litteraturen nyttige udgangspunkter for en analyse af tendenserne i den offentlige forvaltning.

Derefter følger tre artikler, der udreder nogle specifikke udviklingstendenser med tilknytning til New Public Management, og som forfatterne mener får eller burde have betydning for en forståelse af den offentlige forvaltning i de kommende år. *Hanne Foss Hansen* og *Olaf Rieper* diskuterer de seneste udviklingstendenser til at anvende evaluering

og evidens som styringsværktøjer i den offentlige sektor. *Anne Binderkrantz* og *Jørgen Grønnegård Christensen* beskriver, hvorledes kontraktstyringens indhold og formål har ændret form over de seneste år, og *Vibeke Lehmann Nielsen* og *Heidi Salomonsen* peger på, at der er andre forhold end økonomiske incitament, eksempelvis køn, der spiller en rolle i vores forståelse af adfærdsdynamikker i den offentlige sektor.

Temanummeret opsamler nogle af de væsentligste diskussioner, der udfoldede sig på en forvaltningskonference, der var organiseret af Institut for Statskundskab, Københavns Universitet den 12.-13. november 2009. Der blev modtaget finansiel støtte af Forskningsrådet for Samfund og Erhverv, hvilket der hermed takkes for.

Martin Marcussen og *Karsten Ronit*
Ansvarshavende redaktører

Hermed indkaldes til generalforsamling i

Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi

mandag den 17. maj 2010, kl. 16.30
i DJØF Forlags mødelokale
Lyngbyvej 14, stuen, 2100 København Ø

Dagsorden er fastsat i henhold til vedtægterne.